MISCELLANEA CRITICA.

SCRIPSIT

I. M. VAN GENT.

Hymn. Cer. 325.

αὖτις ἔπειτα μάκαρας θεοὺς αἰὲν ἐόντας
πάντας ἐπιπροΐαλλεν.

Ita Codd. Ex emendatricibus scilicet eruditorum manibus sic evasit versus et hodie fertur:

αὐτίκ' ἔπειτα θεοὺς μάκαρας Ζεὺς α. ἐ.

Vid. Hermann. ad h. l. Quibus nuper accessit Naberi coniectura legentis:

αὐτίκ' ἔπειτα πατὴρ μ. θ. α. ἐ.

Vid. Mnemos. IV. 216. Quae doctissimi viri coniectura, etsi non plane inepta, tamen palaeographicis fulcris plane est destituta. Codicis vestigiis erat insistendum. Quocirca equidem in hiulcis ΕΠΕΙΤΑΜΑΚΑΡΑΣ latere suspicor: ΕΠΕΙΤΑΑΝΑΞΜΑΚΑΡΑΣ. Itaque legendum censeo:

αὐτίκ' ἔπειτα ϝάναξ μάκαρας θ. α. ἐ.

A vocab. ΑΝΑΞ librarii oculi in contigua aberrasse videntur. Ἄναξ ab Epicis de diis maxime frequentari nemo illorum sermonis paullo peritior ignorat. Ipse enim Hymni poëta infra v. 343. de Plutone:

τέτμε δὲ τόνγε ϝάνακτα δόμων ἔκτοσθεν ἐόντα.

Hymn. Bacch. 37.

ναύτας δὲ τάφος λάβε πάντας ἰδόντας.

Hunc locum ad vitandum hiatum ortum e deleta litera F vocabuli *ϝιδόντας* dedita opera corrupit vel, ut putabat, cor-

rexit diorthota. Admirari licet viri dexteritatem, qua in hac re est versatus. Interea revocanda censeo genuina ΛΑΒΕΝΑΝΤΑFΙΔΟΝΤΑΣ; unde effinxit ille assimilia ΛΑΒΕΠΑΝΤΑΣΙΔΟΝΤΑΣ. Aristarchi manum agnosco et ingenium, meliore causa dignum. (Conf. Mnem. IV. 193 sq.). Scribendum igitur:

ναύτας δὲ τάφος λάβεν ἄντα ϝιδόντας.

Sic et Il. 13, 184 et alibi:

ἀλλ' ὃ μὲν ἄντα ϝιδὼν ἠλέϝϝατο χάλκεον ἔγχος.

Hesych. ἄντα· ἐξ ἐναντίας, κατὰ πρόσωπον. Quod autem Graecis ἄντα ϝιδεῖν, id Romanis est *contra intueri*. Liv. I, 16: »petens precibus ut *contra intueri* (Romulum) fas esset."

Aeschyl. Choeph. 897.

Πυ. Ποῦ δὴ τὰ λοιπὰ Λοξίου μαντεύματα
τὰ πυθόχρηστα;

Vocabulum λοιπὰ quid significet nemo facile dicat. *Quorsum abirent, quo reciderent*, interpretatur Schutzius. Frustra. Gravi mendo locus laborat. Vel sponte emerget vera lectio, si contuleris ea, quae de eodem illo oraculo ab ipso Oreste dicuntur supra v. 280 sqq.

'Ορ. Οὔτοι προδώσει Λοξίου μεγασθενὴς
χρησμός, κελεύων τόνδε κίνδυνον περᾶν, κτέ.

Quae sane satis superque *gravia* et *terribilia* sunt, ut pro vitioso ΛΟΙΠΑ genuinum ΔϵΙΝΑ substituamus, quo vocabulo nihil huic loco magis est congruum. Nempe librarius in Cod., semievanidis literarum ductibus, videbat ΛCΙΙΙΑ, et cernere sibi visus est ΛΟΙΠΑ, ubi legendum erat ΔϵΙΝΑ. Hesych. δεινός· κακός, φοβερός — δεινά· καταπληκτικά, φοβερά. Significat igitur δεινός (ΔΕΙΔΩ), *terribilis*, *terrorem incutiens*, *vehemens*, *gravis*, *efficax*. Prorsus eodem significatu usurpatur ab Euripide Phoen. 179:

ποῦ δ' ὃς τὰ δεινὰ τῇδ' ἐφυβρίζει πόλει;

Sophocl. Antig. 155.

ἀλλ' ὅδε γὰρ δὴ βασιλεὺς χώρας
τῆςδε Κρέων ὁ Μενοικέως νεοχμὸς

νεκραῖσι θεῶν ἐπὶ συντυχίαις
χωρεῖ τινὰ δὴ μῆτιν ἐρέσσων κτέ.

Pro vitioso ἐρέσσων, poëtam scripsisse ἑλίσσων statuit Herwerdenius. (Vid. V. D. Thesis 34, eius Dissertationi: Observ. Crit. in fragmm. Comic. inscriptae subiecta). Sed quod Latinis poëtis dicitur *volvere* (animo), id Graecis non est ἑλίσσειν, sed ὁρμαίνειν. Hom. Il. 1, 193:

ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν.

Quod autem Homero est ὁρμαίνειν, id Tragicis dicitur στρέφειν. Eurip. Hec. 738:

τί στρέφω τάδε;

Sinistra vero significatione usurpatur deponens στρέφεσθαι *versare, volutare* (dolos). Aristoph. Acharn. 385:

τί ταῦτα στρέφει
τεχνάζεις τε καὶ πορίζεις τριβάς;

Utramque significationem confundere videtur Elmsl. ad h. l. Quapropter Sophocles mihi scripsisse videtur non ΕΡΕΣΣΩΝ sed ΠΕΣΣΩΝ. Ἄλγεα, κήδεα, χόλον et similia πέσσειν Homero satis frequentantur. Vid. Il. 4, 513. 9, 565. 24, 617. 639. alibi.

Sophocl. Ai. 1161.

ὑμεῖς τε μὴ γυναῖκες ἀντ' ἀνδρῶν πέλας
παρέστατ', ἀλλ' ἀρήγετ', ἔστ' ἐγὼ μόλω,
τάφου μεληθεὶς τῷδε, κἂν μηδεὶς ἐᾷ.

Locus gravissima corruptelae suspicione premitur. Nam aor. 1. pass. μεληθείς nusquam, quod sciam, si hunc locum excipias, activa significatione legitur. Eodem vitio laborat lectio quam exhibet Etym. M. v. ἔςτε· ἔςτ' ἐγὼ μολὼν τάφου μεληθῶ τῷδε κτέ. Ut igitur legitimae verborum structurae et attici sermonis legibus satisfiat, equidem, maiore distinctione posita post μόλω et pro vitioso ΜΕΛΗΘΕΙC reposito ΜΕΛΗCΕΙ, locum sic refingendum censeo:

— ἀλλ' ἀρήγετ', ἔςτ' ἐγὼ μόλω.
τάφου μελήσει τῷδε, κἂν μηδεὶς ἐᾷ.

Ut sensus sit: *vobis* nihil aliud faciendum est, nisi ut Aiacis cadaver strenue tueamini, donec ego rediero. Sepultura curae erit *huicce* (i. e. mihi), etiamsi nemo permittat." Ita enim

longe gravius et splendidius finitur Teucri oratio. Sophocli autem, quo nemo Tragicorum ὁμηρικώτερος, fortasse ob oculos versabantur Homerica Il. 6, 492:

πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει
πᾶσιν· ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τοὶ Ἰλίῳ ἐγγεγάασιν.

Pronomen demonstrativum ὅδε pro ἐγώ Sophocli quam maxime frequentatur. Vid. Trach. 305. 1014. Saepe additur ἀνήρ. Conf. Oed. R. 533. 808. Ai. 78. De constructione verbi μέλει vid. Thom. Mag.: μέλει μοι τοῦδε καὶ μέλει μοι τόδε. Conf. Valcken. ad Phoen. 764. 1091.

Sophocl. Electr. 94.

ἨΛ. ὅσα τὸν δύστηνον ἐμὸν θρηνῶ
πατέρ', ὃν κατὰ μὲν βάρβαρον αἶαν
φοίνιος Ἄρης οὐκ ἐξένισεν,
μήτηρ δ' ἡ 'μὴ χὠ κοινολεχὴς
Αἴγισθος, ὅπως δρῦν ὑλοτόμοι,
σχίζουσι κάρα φονίῳ πελέκει.

Oleum et operam perdere mihi videntur, qui hoc monstrum interpretando procurare velint. Nec placet coniectura, in quam inciderunt Iohnsonus et Reiskius: ἐξήνυσε. Vocabulum librariorum auribus magis suetum minus trito substitutum esse equidem crediderim et pro ΕΞΕΝΙΣΕΝ Sophoclem dedisse suspicor ΕΝΑΡΙΞΕΝ. Augmentum negligunt Tragici, praesertim in melicis. Vid. Matthiae G. G. § 160. Hesych. ἐνάριζεν· ἀνεῖλεν, ἐφόνευεν, ἐσκύλευσεν. Vocabulum epicum est Homero sexcenties in hac causa usurpatum. Sic de eodem illo Agamemnone, ab Achille tantum non interemto Il. 1, 191:

— ὁ δ' (Achilles) Ἀτρείδην ἐναρίξοι.

Epicum sermonem imitantur Tragici, Aeschyl. Agam. 1521:

τί δὴ τὸν ἄνδρα τόνδ' ἀπὸ ψυχῆς κακῆς
οὐκ αὐτὸς ἠνάριζες κτέ.

Conf. Choeph. 343. Compositum ἐπεναρίζειν est apud Sophocl. Oed. Col. 1730. κατεναρίζειν Ai. 25.

Antiphan. Ganym. apud Schol. Eurip. Troad. 821 (ed. Cobet in Geelii Eurip. Phoen. p. 308).

τῶν οἰκιῶν (οὖν, ὧν Cobet) ὁρᾷς, ἐν τῇδε μὲν

ὁ τῶν Φρυγῶν τύραννος οἰκῶν τυγχάνει
γέρων, ἀπ' ΟΡΓΗC Λαομέδων καλούμενος.

Pro ἀπ' ὀργῆς, quae nihili sint, ἀπoργής dedisse poetam suspicatur L. Dindorfius. Seidlerus ἀπ' ἀρχῆς; Meinekius ἀμοργῆς vel περιοργής; H. v. Herwerden Observ. Crit. in fr. Comic. Gr. p. 47. δύσοργος; G. A. Hirschig. Annot. Crit. p. 2: πανοῦργος. Sed quanti erat reponere genuinum:

— ἀπ' ЄΡΓΟΥ Λαομέδων καλούμενος.

Quia populo imperitabat, ex vero ei nomen erat, ut est apud poëtam (Ovid. Am. III, 9. 4.) Quapropter ἐπώνυμοι tales Graecis vocabantur. Vid. Eurip. Phoen. 1508. Ludit enim Antiphanes in significatione vocabuli Λαομέδων. Quod sexcenties factum videmus apud Poëtas, ut in nomen Δόλων ab Euripide Rhes. 158:

ἐπώνυμος μὲν κάρτα καὶ φιλόπτολις
Δόλων.

In Penthei nomen Bacch. 505, ad quem locum Elmsleius plura congessit exempla.

Similem Euripidis lusum habemus in nomine Apollinis Orest. 1373, ad quem locum memorabile exstat Scholion: 'Απολλωνίων — τῶν ἀπολωλότων, ὡς ἐν Φαέθοντί φησιν·

ὦ καλλιφεγγὲς Ἥλι', ὥς μ' ἀπώλεσας
καὶ τόνδ'. 'Απόλλω σ' εἰκότως κλῄζει βροτός.

Ita edidit Cobetus (in Geelii Eurip. Phoen. p. 265). Cod. habet βροτῶς. Sed quoniam a Graecis in talibus pluralia frequentantur, equidem non ferendum putaverim βροτός, sed Euripidem dedisse arbitror:

— 'Απόλλων δ' εἰκότως κλῄζει βροτοῖς.

i. e. *Apollo enim iure vocaris mortalibus.* Litera C (σ') orta videtur ex Є vocabuli εἰκότως.

Herod. V. 60.

Σκαῖος δ' ἂν εἴη ὁ 'Ιπποκόωντος, εἰ δὴ οὗτός γ' ἐστὶ ὁ ἀναθεὶς καὶ μὴ ἄλλος τωὐτὸ ὄνομα ἔχων τῷ 'Ιπποκόωντος· ἡλικίην κατὰ Οἰδίπουν τὸν Λαΐου.

Arena sine calce. Male cohaerentia facile conglutinabis, si minore distinctione posita post τῷ 'Ιπποκόωντος, verbum ἦν,

quod facile et frequentissimo errore post ἡλικίην excidit, revocaveris. Quo facto verborum hic emerget sensus: »Scaeus autem erit filius Hippocoöntis: si sane hic est, qui donarium dedicavit nec alius idem nomen habens ac Hippocoöntis filius, vixit aetate Oedipi, Laii filii." Eodem plane modo Herodotus supra c. 59: ταῦτα ἡλικίην εἴη ἂν κατὰ Λάϊον κτέ. Ubi plurimi libri recte, inverso ordine, ἂν εἴη. Illud enim Atticum est.

Xenoph. Anab. 1, 10, 14. sq.

ὁ οὖν Κλέαρχος οὐκ ἀνεβίβαζεν ἐπὶ τὸν λόφον, ἀλλ' ὑπὸ (l. ὑπ') αὐτὸν στήσας τὸ στράτευμα πέμπων Λύκιον τὸν Συρακόσιον καὶ ἄλλον ἐπὶ τὸν λόφον καὶ κελεύει κατιδόντας τὰ ὑπὲρ τοῦ λόφου τί ἐστιν ἀπαγγεῖλαι, καὶ ὁ Λύκιος ἤλασέ τε καὶ ἰδὼν ἀπαγγέλλει ὅτι φεύγουσιν ἀνὰ κράτος.

Pro καὶ ἰδών legendum esse καὶ κατιδών intelligitur e praecedenti κατιδόντας. ΚΑΙΚΑΤΙΔΩΝ librarii errore abiit in ΚΑΤΙΔΩΝ. Verbum κατιδεῖν significat vel *despicere e loco edito s. superiore*, ut hoc loco et IV. 7, 21; vel simpliciter *conspicere*, *animadvertere*, ut IV, 3. 11: 4. 9. (*verkennen*). Utracunque significatione locus accipiatur praepositio nullo modo abesse potest. Simili errore depravatus est Thucyd. II, 3. ubi vulgo sic legitur: φυλάξαντες ἔτι νύκτα καὶ αὐτὸ τὸ περίορθρον ἐχώρουν ἐκ τῶν οἰκιῶν ἐπ' αὐτούς, ὅπως μὴ κατὰ φῶς θαρσαλεωτέροις οὖσι, κτέ. Ubi Thucydides dedit κατ' αὐτὸ τὸ περίορθρον: ut infra κατὰ φῶς.

TRAGICI VERSUS APUD AELIANUM LATENS.

Latet incerti Tragici senarius in Aeliani V. H. XIII. 1. fin. qui locus sic legendus est: ἀδοκήτως καὶ ἀπροόπτως ἐπεφαίνετο διώκουσα θηρίον ἢ ἀμυνομένη τινά, ὥσπερ ἀστὴρ δ' ᾄττουσα ἐξέλαμπεν ἀστραπῆς δίκην. Ultima tragicum sonant:

Ἄιττουσα δ' ἐξέλαμψεν ἀστραπῆς δίκην.

C. G. C.